

Využití vektorového počtu v analytické geometrii

Rovina v \mathbb{E}_3

1. Parametrická rovnice roviny: $X = A + t\vec{u} + s\vec{v} \dots t, s \in \mathbb{R}$ jsou parametry, rozepsáno do souřadnic:

$$\begin{aligned}x &= x_A + tu_1 + sv_1, \\y &= y_A + tu_2 + sv_2, \\z &= z_A + tu_3 + sv_3.\end{aligned}$$

2. Obecná rovnice roviny: $ax + by + cz + d = 0$, kde a, b, c , jsou souřadnice normálového vektoru roviny ρ , tj. $\vec{n} = (a, b, c)$.

Přímka v \mathbb{E}_3

1. Parametrické rovnice přímky: $X = A + t\vec{u}$, kde $t \in \mathbb{R}$ je parametr. Rozepsáno do souřadnic

$$\begin{aligned}p : x &= x_A + tu_1, \\y &= y_A + tu_2, \quad t \in \mathbb{R} \text{ je parametr} \\z &= z_A + tu_3.\end{aligned}$$

2. Přímka jako průsečnice dvou rovin: směrový vektor \vec{u} přímky je kolineární s vektorem $\vec{n}_1 \times \vec{n}_2$.

$$p : \begin{cases} a_1x + b_1y + c_1z + d_1 = 0 \\ a_2x + b_2y + c_2z + d_2 = 0 \end{cases}.$$

Vzájemná poloha dvou rovin

Roviny α a β s normálovými vektory $\vec{n}_\alpha, \vec{n}_\beta$ jsou:

1. rovnoběžné totožné $\iff \vec{n}_\alpha = k\vec{n}_\beta$ a $\alpha \cap \beta = \alpha = \beta$

2. rovnoběžné různé $\iff \vec{n}_\alpha = k\vec{n}_\beta$ a $\alpha \cap \beta = \emptyset$

→ Určujeme vzdálenost rovin.

3. různoběžné $\iff \vec{n}_\alpha \neq k\vec{n}_\beta$

→ Určujeme úhel a průsečnici rovin.

Vzájemná poloha přímky a roviny

Přímka $p = [A; \vec{u}]$ a rovina $\alpha : ax + by + cz + d = 0$ s normálovým vektorem \vec{n} :

1. přímka p leží v rovině α $\iff \vec{u} \perp \vec{n}$ a $p \cap \alpha = p$

2. přímka p je rovnoběžná s rovinou α $\iff \vec{u} \perp \vec{n}$ a $p \cap \alpha = \emptyset$

→ Určujeme vzdálenost přímky a roviny.

3. přímka p je různoběžná s rovinou $\alpha \iff \vec{u} \not\perp \vec{n}$

→ Určujeme úhel a průsečík přímky a roviny.

Vzájemná poloha dvou přímk

Přímky $p = [A; \vec{u}_p]$, $q = [B; \vec{u}_q]$ jsou:

1. rovnoběžné totožné $\iff \vec{u}_p = k\vec{u}_q$ a $p \cap q = p = q$

2. rovnoběžné různé $\iff \vec{u}_p = k\vec{u}_q$ a $p \cap q = \emptyset$

→ Určujeme vzdálenost rovnoběžek.

3. různoběžné $\iff \vec{u}_p \neq k\vec{u}_q$ a $p \cap q = \{R\}$

→ Určujeme úhel a průsečík různoběžek.

4. mimoběžné $\iff \vec{u}_p \neq k\vec{u}_q$ a $p \cap q = \emptyset$

→ Určujeme úhel mimoběžek a jejich nejkratší vzdálenost.

Úlohy metrické

Úhel $\varphi \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$ dvou přímek p , q : je úhlem jejich směrových vektorů \vec{u}_p , \vec{u}_q :

$$\cos \varphi = \frac{|\vec{u}_p \cdot \vec{u}_q|}{\|\vec{u}_p\| \cdot \|\vec{u}_q\|}$$

Nejkratší vzdálenost mimoběžek $p = [A; \vec{u}_p]$, $q = [B; \vec{u}_q]$ je určena výškou rovnoběžnostěnu sestrojeného nad vektory \vec{u}_p , \vec{u}_q , \overrightarrow{AB} :

$$v = \frac{|[\vec{u}_p, \vec{u}_q, \overrightarrow{AB}]|}{\|\vec{u}_p \times \vec{u}_q\|}$$